

## KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: Podstawy dydaktyki

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim:

### Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych

Przedmiot dla jednostki: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych

Cykl dydaktyczny: Semestr letni 2020/2021

Koordinator przedmiotu cyklu: dr Małgorzata Bandach

### Domyślny tryb protokołu dla przedmiotu:

Egzamin

### Skrócony opis:

Celem realizacji przedmiotu jest poznanie wiadomości z zakresu zagadnień dydaktycznych, tj. dydaktyka jako nauka, aparat terminologiczny dydaktyki, procesy uczenia się i nauczania w ujęciu różnych teorii, uczeń w procesie kształcenia, cele kształcenia, treści kształcenia, zasady kształcenia, metody kształcenia, formy organizacji procesu kształcenia oraz środki dydaktyczne i nowoczesne technologie stosowane w edukacji, osiągnięcia szkolne uczniów.

### Opis:

Przedmiot PODSTAWY DYDAKTYKI wprowadza studenta w problematykę dydaktyki ogólnej, która analizuje naukę o procesie nauczania-uczenia się w sposób ponadprzedmiotowy, formułując na tej podstawie określone zasady i reguły. Przedmiotem jej badań jest proces nauczania-uczenia się, łącznie z czynnikami, które go wywołują, warunkami, w jakich przebiega, a także rezultatami, do których prowadzi. Są to czynności nauczycieli i uczniów w ich wzajemnym związku, jak również treściowe składniki kształcenia oraz społeczno-materialne środowisko, w którym te czynności przebiegają. Dydaktyka jest podporządkowana określonym celom, zawiera adekwatną do nich treść i jest realizowana przy pomocy różnorodnych metod, środków i form organizacyjnych

### Literatura:

Literatura podstawowa:

1. Cz. Kupisiewicz., Dydaktyka ogólna. Wydawnictwo Impuls, Warszawa 2012.
2. W. Okoń, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 2003
3. J. Półturzycki, Dydaktyka dla nauczycieli, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2014
4. Akty prawa oświatowego wskazane na wykładach.

Literatura uzupełniająca:

1. F. Bereźnicki, Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli. Podręcznik akademicki, IMPULS, Kraków 2018.
2. M. Jadczyk (red.), Interaktywne metody nauczania z przykładowymi konspektami - Do realizacji na lekcjach przedmiotowych w szkołach podstawowych gimnazjach i liceach, Wydawnictwo BEA, Toruń 2003
3. B. Joyce, E. Calhoun, D. Hopkins, Przykłady modeli uczenia się i nauczania, WSiP, Warszawa 1999
4. Specjalne potrzeby edukacyjne – materiały do pobrania, Ośrodek Rozwoju Edukacji, <https://www.ore.edu.pl/2017/11/specjalne-potrzebyedukacyjne-materialy-do-pobrania/>
5. Connie M. Moss, Susan M. Brookhart, Cele uczenia się. Jak pomóc uczniom zrozumieć każdą lekcję, CEO-ORE, Warszawa 2014, <http://www.bc.ore.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=683&from=latest>
6. Bank Dobrych Praktyk – Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Ośrodek Rozwoju Edukacji, <https://www.ore.edu.pl/2015/03/bank-dobrych-praktyk/>
7. D. Sterna, Uczę (się) w szkole, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa 2014, Biblioteka Cyfrowa Ośrodka Rozwoju Edukacji, <http://www.bc.ore.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=657&from=publication>
8. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika. Podręcznik akademicki. Tom II. Warszawa 2006
9. K. Kruszewski (red.), Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019

### Efekty uczenia się:

- 1\_W Student posiada ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań nauczyciela zna teorie wyjaśniające strategie nauczania i uczenia się, operacjonalizacji celów kształcenia, kreowania programu oraz szczegółowego planowania i oceny aktywności uczniów (K\_W09, KN\_W18).
- 3\_W Student zna cele, zadania i strukturę polskiego systemu oświaty, oraz prawne i ekonomiczne uwarunkowania

jego organizacji i funkcjonowania (KW_07; KW_08)
4_W Student posiada podstawową wiedzę dotyczącą projektowania ścieżek własnego rozwoju i awansu zawodowego (K_W09)
5_W Student zna etyczne zasady pracy nauczyciela (KN_W17)
6_W Student posiada podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, w tym w przedszkolach i szkołach podstawowych (KN_W19)
1_U Student potrafi uzasadnić wybór określonego modelu nauczania stosownie do parametrów sytuacji dydaktycznej oraz przedstawić zalety i wady różnych strategii postępowania nauczyciela na lekcji (KN-U24; KN_U25, KN_U26)
2_U Student potrafi dokonać właściwego wyboru metod i środków dydaktycznych w zależności od treści kształcenia (KN_U24)
3_U Student umie samodzielnie planować i realizować zadania dydaktyczne i wychowawcze dostosowując program nauczania, metody i środki dydaktyczne do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości uczniów (KN_U25)
4_U Student potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik informacyjno-komunikacyjnych z podmiotami działalności pedagogicznej (K_U06)
5_U Student potrafi stosować przepisy prawa, w tym przepisy prawa oświatowego w zakresie planowania i projektowania awansu zawodowego nauczyciela (K_U04; K_U17)
1_K Student ma przekonanie o sensie i wartości obiektywnej oceny uczniów oraz kontroli wyników kształcenia (K_K04, K_K05)
2_K Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela, ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności oraz konieczność dalszego doksztalcania się (K_K05).
<b>Metody i kryteria oceniania:</b>
Udział oceny z danej formy zajęć w ocenie końcowej z przedmiotu: Wykład: 100% Formy zaliczenia przedmiotu: Egzamin pisemny –70% oceny semestralnej Aktywność i praca na zajęciach, udział w dyskusji, przygotowanie do zajęć, systematyczność – 10 % oceny semestralnej Praca zaliczeniowa (konspekt zajęć) – 20%
<b>Sposoby weryfikacji efektów uczenia się:</b>
Egzamin pisemny - 1_W; 2_W; 3_W, 4_W; 5_W; 6_W Case study 1_U; 2_U; 3_U; 5_U; 1_K; 2_K Praca zaliczeniowa (konspekt zajęć) – 2_U; 3_U
<b>Wskaźniki ilościowe:</b>
Nakłady pracy studenta związane z zajęciami - studia stacjonarne: 1) wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela i studentów (wykład, konsultacje, egzamin) - 34 godziny (pkt. 1,36 pkt. ECTS) 2) niewymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela (przygotowanie do egzaminu, studia literatury przedmiotu, przygotowanie pracy zaliczeniowej (konspektu zajęć) - 41 godzin (1,64 pkt. ECTS)  Bilans nakładu pracy studenta - rodzaje aktywności studenta w godzinach: Wykłady - 30 Studiowanie literatury -15 Przygotowanie pracy zaliczeniowej (konspektu zajęć) – 10 Analiza case study - 6 Przygotowanie do egzaminu – 10 Egzamin - 4 ŁĄCZNY nakład pracy studenta: 75 godzin - 3 pkt. ECTS
<b>Uwagi:</b>
Zajęcia realizowane zdalnie

### Szczegóły zajęć i grup

Wykład ( 30 godzin)

#### Zakres tematów zajęć:

1. Dydaktyka ogólna jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot dydaktyki ogólnej i metody jego poznania.

Podstawowe pojęcia dydaktyczne: nauczanie, uczenie się, kształcenie, samokształcenie, wychowanie, samowychowanie.

2. Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty. Środowisko materialne i organizacyjne procesów dydaktycznych. Kwalifikacje formalne i awans zawodowy nauczyciela. Bezpieczeństwo i higiena pracy w instytucjach edukacyjnych, w tym w przedszkolach i szkołach podstawowych.

3. Źródła i struktura celów edukacyjnych. Uwarunkowania procesu kształcenia. Zasady i metody kształcenia, metody dydaktyczne z uwzględnieniem metod aktywizujących.

4. Istota procesu kształcenia. Cele kształcenia. Taksonomie celów kształcenia. Operacjonalizacja celów kształcenia. Treści kształcenia. Teorie, zasady i kryteria doboru treści kształcenia. Pedagogiczne teorie doboru treści kształcenia ze szczególnym zwróceniem uwagi na teorię kształcenia wielostronnego. Ogniwa procesu kształcenia i ich związek z procesami uczenia się.

5. Proces dydaktyczny i toki nauczania: tok podający, problemowy, operacyjny i ekspozycyjny. Cele i struktura lekcji w każdym z toków. Środki dydaktyczne, klasyfikacja środków kształcenia, funkcje jakie pełnią w procesie dydaktycznym, błędy jakie można popełnić przy ich doborze.

6. Planowanie i organizacja procesów edukacyjnych (w tym - od podstawy programowej do konspektu zajęć); analiza przykładowych konspektów).

7. Formy organizacyjne nauczania: nauczanie jednostkowe (indywidualne), nauczanie zbiorowe (grupowe); zdolności uczniów; treści nauczania a tempo pracy uczniów; modele dydaktyczne, lekcja i jej struktura oraz zajęcia pozaszkolne

8. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Poznawanie uczniów i motywowanie ich do nauki. Kontrola i ocena osiągnięć szkolnych uczniów. Współpraca ze środowiskiem rodzinnym i społecznym ucznia.

9. Niepowodzenia szkolne ich przyczyny: przyczyny społeczno-ekonomiczne, przyczyny biopsychiczne, przyczyny dydaktyczne.

10. .P. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Profilaktyka pedagogiczna, diagnoza pedagogiczna, terapia pedagogiczna.

11. Etyczny wymiar zawodu nauczyciela.

#### **Metody dydaktyczne:**

Wykład audytoryjny, wykład konwersatoryjny, studium przypadku (case study), praca z tekstem, dyskusja, praca własna studenta (studia literatury przedmiotu, praca zaliczeniowa - opracowanie konspektu zajęć

#### **Dane grup zajęciowych**

Grupa numer 1

#### **Prowadzący grupy:**

dr Małgorzata Bandach

#### **Punkty przedmiotu w cyklach:**

<b>Typ punktów</b>	<b>Liczba</b>
ECTS	3